

# **ZASOBY WODNE NADLEŚNICTWA ŚWIERADÓW**

**Zbigniew Kamiński, Radomir Bałazy,  
Tomasz Zawiła-Niedźwiecki, Paweł Strzelinski**

## **WATER RESOURCES OF ŚWIERADÓW FOREST DISTRICT**

### **Abstract**

Peat bogs of the “West Sudety” Promotional Forest Complex are considered as the raised and temporary type, they present unique and specific features of mountain peat bogs of sub arctic character. Biggest pig bogs are situated in Reserve of the Izera Valley Peat Bog – the biggest in Poland reserve of mountain peat bogs. On the area of 574 ha bog is found to the depth of ca 2,5 m.

Torfowiska to potężny zbiornik retencyjny, siedlisko wielu gatunków roślin i zwierząt, tworzące specyficzny ekosystem z unikalnym mikroklimatem.

Warunkiem przywrócenia i zachowania naturalnego charakteru odwodnionych torfowisk jest zmiana stosunków wodnych poprzez ich wtórne zabagnienie, polegające na zatrzymaniu wód powierzchniowych i istniejących sieci rowów poprzez ich zasypywanie lub zamknięcie.

Przez niespełna sto lat powierzchnia torfowisk Górz Izerskich uległa zmniejszeniu o połowę. Wiele uległo głębokim przemianom lub wręcz nieodwracalnej degradacji. Proces degradacji związany jest ze zmianą stosunków wodno-powietrznych. Obniżenie zwierciadła wody, powoduje przesuszenie przyległych torfów i zachwianie naturalnego stosunku faz stałej, ciekłej i gazowej torfowiska. Obecnie torfowiska zajmują w Górzach Izerskich powierzchnię 1424,06 ha.

Torfowiska Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Sudety Zachodnie” zaliczane są do typu wysokiego i przejściowego, mają specyficzny niepowtarzalny charakter torfowisk górskich o charakterze subarktycznych. Największe torfowiska znajdują się w największym w Polsce rezerwacie torfowisk górskich „Torfowiska Doliny Izery” Na powierzchni 574 ha zalega torf o głębokości ca 2,5 m.

Obszar Górz Izerskich jest źródlikiem dwóch zlewni: Morza Bałtyckiego (dopływy Kwisy) i Morza Północnego (dopływy Izery). Powierzchnia zlewni w Nadleśnictwie Świeradów wynosi 446,69 km<sup>2</sup>.



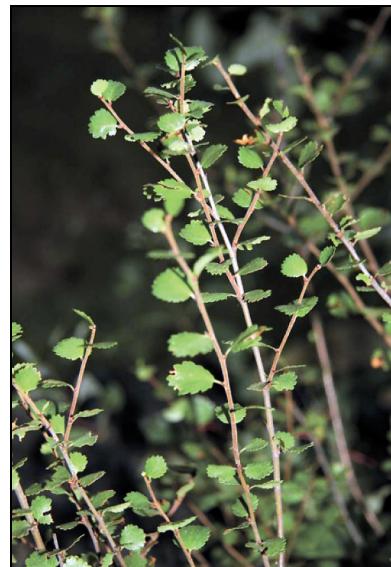
**Fot. 1.** „Rezerwat Torfowiska Doliny Izery” – w części Nadleśnictwa Świeradów  
(fot. archiwum Nadleśnictwa Świeradów)

*Photo 1. “Reserve of the Izera Valley Peat Bog” in the Świeradów Forest District*



**Fot. 2.** Profil glebowy torfowiska wysokiego  
(fot. Z. Kamiński)

*Photo 2. Soil profile of raised bog*



**Fot. 3.** Brzoza karłowata (fot. Z. Kamiński)

*Photo 3. “Betula nana” L.*



**Fot. 4.** Schronisko „Chatka Górzystów” (fot. Z. Kamiński)  
*Photo 4. Mountain shelter*



**Fot. 5.** Przykład zabudowy szlaku zrywkowego (fot. Z. Kamiński)  
*Photo 5. Example of strip road*



**Fot. 6.** Torfowisko wysokie na wododziale „Bagienko” (fot. Z. Kamiński)  
*Photo 6. Raised bog “Little bog” watershed*

**Zbigniew Kamiński**  
Nadleśnictwo Świeradów  
[zbigniew.kaminski@wroclaw.lasy.gov.pl](mailto:zbigniew.kaminski@wroclaw.lasy.gov.pl)

**Radomir Balazy**  
Nadleśnictwo Świeradów  
[radomir.balazy@wroclaw.lasy.gov.pl](mailto:radomir.balazy@wroclaw.lasy.gov.pl)

**Tomasz Zawila-Niedźwiecki**  
Uniwersytet Nauk Stosowanych, Eberswalde, Niemcy  
[tzawila@fh-eberswalde.de](mailto:tzawila@fh-eberswalde.de)

**Paweł Strzelinski**  
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Katedra Urządzania Lasu  
[strzelin@up.poznan.pl](mailto:strzelin@up.poznan.pl)